

Conciones, Siue Conceptvs Theologici Ac Praedicabiles, In Omnes Totivs Anni Dominicas

Opvs Novvm Figvris, Allegoriis, Similibvs Ex Sacris profanisq[ue]
Scriptoribus plenißimum, cum occurrentium fidei controuersiarum
tractatione.

De Sanctorum Festiuitatibus Annitotius - Nvnc Demvm Integre Svppleti,
Concionibus per octauam Vener. Sacramenti suo ordine intersertis

Besse, Pierre de

Coloniae Agrippinae, 1620

In Festo S. Benedicti Abbatis. Ecce nos reliquimus omnia, &c. Matth. 19. 1.
De mundi contemptu. 2. De verbis illis: Ecce nos reliquimus omnia. 3. Cur
S. Benedictus mundum deseruerit. 4. De alijs ...

complectente, in solito animi iubilo plaudentem. Ipsum Dauidis tripadium nihil continebat admirabile, sed infantis huius exultatio purum ac merum erat miraculum. Atque in hoc finem faciam.

Vidistis igitur, Auditores, festi huius causam: vidistis quid ipsa Virginis huius visitatio designet: audistis effectus, mirabilia, & benedictiones, quæ ad eius ingressum in Zachariæ domum inuolarunt. Ipsam ergo magna animi contentione oremus, nobis ut eundem fauorem ostendere, atque harum gratiarum aliquam in nos effundere dignetur, fixo eam obtutu intueamur hodie surgentem, atque instar auroræ progredientem, pulchram ut Luna, electam ut Sol: & ad illam confugiamus, opeque speremus ab illa, quæ terribilis ut castrorum acies ordinata in libris sacris legitur:

Cantic. 6. Progreditur quasi aurora confurgens, pulchra ut Luna electa ut Sol, terribilis ut castrorum acies ordinata

Hiscæ laudabilibus illustribusque titulis permoti & inuitati te inuocamus sanctissima, sacratissima, ac gloriosissima Virgo. Tu namque vere pulchra es ut Luna, quæ nocte lucet ijs, qui in peccatorum caligine ac tenebris versantes ad lucem magna animi contentione anhelant. Aurora vero ijs, qui criminum tenebris egressi, ad penitentiam diem transierunt. Denique sol ijs, qui postquam ad lucem peruenierunt, in gratiæ splendore ac claritate iam viuunt. Ut vero aduersus hostiles incurfus ac violentiam auxiliatrices afferre manus queas, terribilis atque horribilis es, ut castrorum acies ordinata. Hinc, ô beatissima Virgo, qui modo in peccatorum nocte degunt, te ut Lunam suam intuentur: quibus diei gratiæ aurora iam illuxit, te ut Auroram respiciunt: qui caritatis ardoribus flagrant, te in solem suum eligunt, ad te omnes confugiunt, & à te velut à castrorum acie ordinata auxilia expectant. Ut hoc in mundo sub protectionis tuæ insignibus certantes, in altero, in quo omnis nostra beatitudo sita est, mercedem adipisci mereamur, ad quam nos Pater, & Filius, ac gloriosus Spiritus sanctus deducant.

Amen.

IN FESTO S. BENEDICTI ABBATIS.

Partitio.

- I. De contemptu mundi.
- II. De verbis illis: Ecce nos reliquimus omnia.
- III. De S. Benedicto, cur mundum deseruerit.
- IV. De alijs eiusdem præclaris dotibus.
- V. De Ordine eiusdem nobilitate & antiquitate.

Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te, &c. Matth. 19.

FIGVRA.

Magnus ille Deus viuens, omnipotens, & æternus, Abrahamum Patriarcham habens carissimum, eumque ad magna vocans, ac destinans, hoc illum est modo allocutus: *Egredere de terra tua, & de cognatione tua, & de domo Patris tui, & veni in terram, quam monstrabo tibi, faciamque te in gentem magnam, & benedicam tibi, & magnificabo nomen tuum, & erisque benedictus.* Cum sanctum hunc virum, eiusque vocationem & obedientiam, qua Deo vocanti paruit, accuratius mecum perpendo, omnia quam aptissime sanctissimo viro Benedicto accommodari posse videntur. quod enim ille fuit tempore legis naturæ, hoc hic in lege Evangelica exstitit. Abraham siquidem multarum gentium pater fuit, filiorum Dei origo, fidei Patriarcha, ac præterea magnus fidei magister, & pio erga Dei obsequium zelo flagrans, Ad hæc omnia quam proxime accedens S. Benedictus, magnæ ætate sua deuotionis fuit magister, reformationis auctor, virtutum doctor, Religiosorum Patriarcha, Monasteriorum fundator, animarum sanctarum dux & director, ad hæc omnem mundi contemptum penitus spirans, & Dei cultui addictissimus. Ceterum, quod Abraham dictum fuit, cum huic quoque diceretur, eadem vocanti Deo promptitudine est oblectus, & factæ illi promissiones & adimpletæ, in hoc renouatæ sunt. Abraham namque exemplo cœlitus vocatus S. Benedictus, patris excellenti solo

folo, mundum deseruit, domum & paternam omnem hereditatem libens reliquit, & in regionem cœlitus illi monstratam quantocynus contendit, vocantem secutus Deum. hinc innumeram post se filiorum reliquit profapia, Religiosorum numero multiplicatus est, omnigena benedictione cumulatus, nomen eius magnificatum, fama eius exaltata, ac sanctitatis illius rumor per vniuersum diffusus orbem vereque fuit benedictus. Illius in laudem hodie, quo anniuersaria festi eius celebratur festiuitas, mirabilia eius deprimere decreui, illius hodie panegyristam agere ac præconem. Vt vero cœlestem fauorem adipiscamur, & Spiritus S. gratia nobis auxilietur, ad Virginē primo conuertamur necesse est vt solita eius intercessione iuuemur. Quamobrem flexo poplite & corde sursum sublato vna cum angelo eam salutemus:

A V E M A R I A.

Disceptatio veterū Philosophorum, vt loquent, quid in mundo fuerit maximum.

Refert Theophrastus, Philosophos nonnullos apud Philippam Alexandri Magni patrem quodam tempore in certamen litterarum disceptando venisse disquisituros, eorum inter omnia creata in mundo maximum fore: eis quæ sententiam rogatis, vnum inter alios dixisse maximum omnium esse Olympum montem, cuius apex & vertex mediam aeris regionem transscenderet: alium ab hac sententia descedentem, asseruisse solem magnitudine creatis rebus omnibus præstare, cum ipse cœlos omnes & elementa naturalia illuminet, & illustret. Cum ergo diserepantes diuersæque afferrentur sententiæ, & suam quisque adfueret, postremus tandem, meo quidem iudicio omnium sapientissimus, cuiusque opinionem omnes velut optimam ac probatissimam amplexi sunt, nihil esse dixit in rebus humanis maius aut eminentius animo magna contententi & generose calcanti, atque in hoc solo omnem mundi magnitudinē consistere. Nunquam quid ad fidem Christianam aut accommodatius aut aptius Philosophus vllus protulit. Egregia enim hæc sententia, & qua afferri melior non poterat. Ille enim dubio procul maior est eo, qui omnem sibi orbem subigeret. Nam maius est longe mundum cōtinere quam acquirere: & victoria ipsa dignior est contemptus. Hinc summum quendam vnum Paulus ceuset, & credit eum, qui omnia

Nihil maius animo mundum spernent.

pedibus subiecit & conculcat: atque inde hanc elicit consequentiam in epistola ad Corinthios. *Altissima paupertas eorum abundant in diuitias simplicitatis eorum.* Ad quem locum Glossa & S. Thomas explicationis gratia illa adnectunt verba, *Altissima dicitur paupertas, quia qui contemnit diuitias, altissimus est, & eleuatus super temporalia.*

2. Cor. 8

In huius rei figuram ipse mundi Seruator Christus Ioannem Baptistam inter omnes natos mulierum summum ac maximum censuit dicens, *Inter natos mulierum non surrexit maior Ioanne Baptista.* Quæ verba de corporea magnitudine intelligenda nequaquam sunt, alioquin enim multos fuisse gigantes legere est, qui corporis eum mole superarunt, sed de animi magnitudine & generositate, quam in rebus omnibus contemnendis, domo paterna deserenda, honoribus ridendis, vanitatibus explorendis, opibus conculcandis in tenera aetate ostendit, dū in desertum abiit, solus vt viuere a mundo elongatus, & Deo proximus.

Matt. 11.

Magnitudo S. Ioannis fita in nudi contemptu.

Vniuersa Balthazaris Babyloniorum regis regia non parum obstupuit, & deprecatur generosum & sublimem in Daniele Propheta, vero Dei seruo animum, quod omnigenas diuitias honoresque a Rege oblatos, qualia erant torquem aureum gestare, purpura vestiri, tertium in regio esse, aliaque in pendio magna, heroica quadam constantia repudiaret. Quamobrem mente alta spectanti & egregia quadam virtute his regem verbis est allocutus, *Munera tua sine tibi, & dona domus tuæ alteri dā, non mihi, qui sanctam quamdam paupertatem & generalem rerum omnium contemptum spiro.*

Dan. 5.

Eandem generositatem, animique celsitatem Apostolorum ipse Princeps tum ostendit, cum tam suo quam collegarum nomine corā Redemptore hanc paupertatis professionem fecit, *Eccē nos reliquimus omnia, & secuti sumus te.* Quæ verba singula pondus habent, & nulli est, quin energiam includat. Primo vox *ecce*, aduerbiū admirationis & stuporis, denotat arduū quid esse & sublime, & admiratione dignū, relinquere omnia Et sane est aliquid vel opes, vel honores, vel parces, vel vxores, vel dignitates, ac magistrat^{us} desere, sed omnibus simul cedere, & vno ense rescindere vniuersum omnia, admirabile est, diuinū, & prope

Matt. 19.

par.

Psal. 72.

par illi Davidicæ paupertati, *Quid mihi est in celo, & te quid volui super terram?* quasi diceret, Deus meus & omnia amor meus & omne bonum meum, te præ omnibus selegi ac proposui: nihil est cum in celo, tum in terra, quod præter te diligam aut ambiam. Omnia contempsi, te vt possideam solum in anima mea. Locupletissimum me censeo, te habens ac possidens, mundanum nihil.

Multi volu-
nt amare
cum Deo
mundi va-
nitates.

Hebraica phrasis huic interpretationi robur addens præfert, *Et tecum nihil volui in terra:* & magis quoque eidem fauet Chaldaus paraphr. stes, *Tecum socium non habui in terra.* Vere autem hoc impletum in ijs, qui Dei amore succensi animum ac cor ab omni re terrena abstraxerunt, mundumque ne hilum fecerunt. Multi quidem possidere Deum volunt, sed ei ad Jere collegas & rituales, & simul honorum, opum aliarumque rerum amorem amori diuino permiscere satagunt: Exemplo scilicet Samaritanorum, qui verum adorantes Deum, simul & gentium vicinarum numina colebant ac venerabantur. Aut Philisthæos imitando, qui eadem in ara & Arcam Dei veri, & idoli sui simulachrum statuere cupiebant.

1. Reg. 6.

Secundo dixit, *reliquimus omnia:* id est, mundo valediximus, bonis omnibus vniuersim cessimus, dederimus omnia tam præsentia quam futura, & habita & speranda, diuitias, thesauros, dignitates, ad maiora euectiones, & quidquid magnum est, præ te contempsum.

Perfectio
sua in
Christo se-
quendo.

Tertio, *secuti sumus te.* In hisce postremis verbis vera animæ magnitudo, altitudo, nobilitas ac virtus sua est. Multi quidem omnes facultates reliquere, sed alea, dissolutionibus, ingluuie, libidine, ac vanitatibus amissas, ac proinde ad extremam redacti sunt inopiã, non tamen propterea secuti sunt Christum. Illa bonorum cessio pusillanimitatem atque inertiam, hæc magnanimitatem & generosum quid inuoluit.

*Matt. 16.
Luc. 9.*

Ipsè Dei filius suos ad hanc magnitudinem & generositatem Christianam inuitans in Euangelio dicebat, *Qui vult venire post me, abneget semetipsum & tollat crucem suam, & sequatur me.* Notate Christi ani, non dici hic, vt præcedamus eum; hoc namque fieri nequit, quoniam datum est illi nomen, quod est super omne nomen, & de eo dicitur, *Domine quis si-*

milis tibi? & alio loco, *Non est qui similis sit tibi.* Phil. 2. Nec vult nos ad latus suum incedere; nam *Psal. 34.* quamdam hoc equalitatem denotat, & cuius hoc penitus impossibile est, nam idem ipse Apostolis alias ait, *Quo ego vado, vos non potestis venire.* Verum dicit, *post me,* atque hoc inferiorum est, & in eo omnis creaturæ situs est honor, suum scilicet vt creatorem sequatur, vt famulus dominum, ducent miles, regem assecla. Vnde & in sacris libris legimus, *Quoniam magna gloria sequi Dominum, &c.* Eccli. 23.

Quid opus ergo est factò, vt quis abneget semetipsum: vt enim Christiane loquamur & spiritualiter, abnegatio aliud non est, quam vera Christi derelictio aut cessio. Qui igitur ad perfectionem adspirat, non modo bona, facultates, honores, agros, parentes, consanguineos deserat oportet, sed & seipsum abneget; nihil præter crucem gestet, id est, afflictiones, tribulationes, & Euangelicam paupertatem amplectatur: crucem inquam, in qua Christus fuit coronatus, & è qua celos ascendit, & in qua à centurione vt verus Dei filius in monte Caluarie agnitus est.

Eandem etiam virtutem ostendit magnus Dei seruus Moyses, cum Aegypto egrediens, terramque promissionis petens vniuersarum tribuum nomine ad Schon Regem Amorrhæorum legatos destinavit, dicentes: *Obsecro vt transire mihi liceat per terram tuam, non declinabimus in agros & vineas, non bibemus aquas ex puteis, via regia gradiemur, donec transferimus fines tuos.* Babaxus hic Amorrhæorum tyrannus mundi huius imago est, per cuius terram transeuntes Dei serui nihil secum ferant oportet, non agros, non vineas, neue alias villas possessiones, sed regia gradiantur via, donec eius terminis territorioque excesserint. Ceterum via regia est rerum omnium contemptus Hoc porro ritu vitam instituit gloriosus Abbas sanctus Benedictus; hoc & ipse iter tenuit, & tot illustribus animabus complanauit. Magnus inquam ille Benedictus, qui Mosis imitatione, mundi Aegypto egressus est, & ingens Sanctõrum Religiosorum agmen in veram promissionis terram deduxit, nihil in hoc mundo inferiori, præter solum transitum postulans, vanitates eius vniuersas & cætera omnia conculcauit.

Hinc etiam Ecclesia sancta, vt laudes eius altio-

Eccli. 23.

Paupertas
Euangelica
Christi est

Num. 31.

Regi A-
morrho-
rum com-
paratur
mundus.

II.

Esangelij altiori plectro sonaret, & animi illius magnitudinem, sanctimoniam, & admirabiles virtutes longe lateque dispergeret; illustre hoc illi Euangelium, Apostolorum triumpho recensendo referuatum accommodauit. *Ecce nos reliquimus omnia.* Circa quod vt benedictiones & mirabilia admirabilis huius Benedicti deprecantur; primo vobis cum ob oculos velut insignem mundi contemptorem ponam, deinde vt in eorum Religioforum Patriarcha representabo & duobus hisce punctis ac fundamentis (beneuolos modo vos in audiendo experiar) hanc exhortationem in edificabo, atque ita vniuersam prope illustrium eius factorum ac praeclarorum operum historiam decurram.

S. Benedictus igitur adhuc iuuenis & in flore aetatis, ac vere annorum constitutus, animo ac pijs moribus plenus, mundo eiusque vanitatibus valedixit, inque desertum concessit, in quo longo tempore speluncae cuidam inclusus delituit, mundo incognitus, solius Dei, ob quem se à ceteris rebus elongarat, vicinia ac praesentia contentus. Hic sancta illa anima à terrenis vinculis libera, & ab omnibus mundi laqueis pedicisque solutissima soli Deo intendebat; spiritus eius ad solam caelestem pulchritudinem contemplandam ferebatur, intellectus creatoris ipsius mirabilia mirabatur; voluntas ad eum honorandum, amandum, diligendum vnae tendebat; memoria gratiarum eius & beneficiorum numquam non recordabatur; oculi praeclaram & admirabilem totius vniuersi fabricam, vt inde ad fabri & conditoris laudes mens assurgeret: decantandas, assidue contemplabantur; genua in terra flectebat ad vnum Deum adorandum; manus iungebat & complicabat ad misericordiam diuinam suis delictis impetrandam, precelq; quotidianas offerendas, os linguamque non nisi ad Dominum benedicendum, eiusque laudes celebrandas laxabat; corde vero, vt perfecte fidelium amore & perfecto in fidelitate, & super omnia eleuato diligeret, utebatur. Denique vniuersum corpus, omniaque eiusdem membra & partes, ad perfectam eorumdem Deo subiectionem & honorem illi, profundumque atque humile obsequium deferendum impendebat.

Magnus olim Deus animas ad perfectionis
Bess. de Sanctis.

magnitudinē his est verbis adhortatus, *Traxite ad me omnes, qui concupiscitis me.* quibus nos amorem & affectum mutare vult, & amorem concupiscentiae, qui feruili, & merē mercenarius est, in verā amicitiae & benevolentiae cōuertere. vt nimirū pure ipsum & simpliciter propter seipsum, & non ob aliud quippiam diligamus. Amor, quo eum S. Benedictus persecutus est, huiusmodi fuit; nihil quippe praeter Deum dilexit, & ideo tantum, quia diligebatur erat.

Ad primum hunc amorem Regius Prophetā olim incitabatur, cum Deo diceret, *Inclinaus cor meum ad faciendas iustificationes tuas propter retributionem.* quasi diceret, Modo decreui seruo & ex animo tibi seruire, sed ea conditione, ne mercede destituatur, tuque obsequium impensum remunereris. Ea, vt amor mercenarius bonis commoditatibusque temporalibus affixus sit, vt amor concupiscentiae prosperitates & praerogatiuas proprias spectet. Verum deinde ad perfectionem tendens, & affectum commutans, amorem quemdam benevolentiae ostendit, dicens: *Quid mihi est in caelo, & à te quid volui super terram?* quasi diceret: Non amo nisi te, te solum diligo, tu vnicus amoris mei scopus, non te amo ob bona & praerogatiuas, quas elargiri mihi potes, quaeque à magnitudine ac maiestate tua possum ac debeo sperare, at dumtaxat ob solam bonitatem tuam, ob amorem tui, & quoniam nimis amabilis es.

In huius rei sequelam notarunt Patres, ac docuere, tum cum gloriosus Apostolorum Princeps Petrus, & Iesu Christi vicarius verba haec pronuntiat apud Matthaeum. *Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te, quid ergo erit nobis?* locutum esse vel ad solatium impersectorum, vel forsitan vt nouitium ac tironem inexpertum, qui que in illis materijs non satis erat versatus, nec rebus spiritualibus assueuerat. Patriarcha Iacob eiusdem erat genij, & eodem ritu viuerebat, cum diceret: *Si Dominus fuerit mecum, & custodierit me in via, per quam ego ambulo, & dederit mihi panem ad vescendum, &c. erit mihi Dominus in Deum, & toto Cur Angelitae tempore humile illi deferā obsequium. Bimembris eius erat petitio, petebat. n. primò claudicare Deum possidere, deinde pane rebusque temporalibus non destitui. Primum amoris bene-*

Bbb uoli

uoli erat, qu' ynica Dei possessioni intendit, ac secundū amoris cōcupiscētiæ, qui sēper cōmoditatib' tēporalibus inhiat. Atq; hāc ob causam cū bipes incederet, & duplici cor eius amore teneretur, femoris eius Angelus neruū terigit, claudūque reddidit, minime permittēs, vt desideria eius adeo inordinata forent, & affectus in auia distracti. Qui enim Deo nititur, nullo indiget fulcro, potest quippe ille appetitus nostros mutare, voluntatiq; satisfacere, quin imo non in mediocrē eius vergit injuriam, desiderare & amare cum ipso simul & alia, imo vero meram esse fatuitatem censeo, duplici incedere passū velle, duplici inquam amore impelli, qui se inuicem minimē ferunt, & alter alterum odit.

In c. 4. Job.

Hæc etiam est Gregorij Magni moralis expositio, qui hanc Iacobi historiam allegorice sic interpretatur: *Hinc Iacob, qui Angelum tenuit, vno mox pede claudicauit, quia qui vero amore sublimia respicit, iam in mundo duplicibus incedere desiderijs nescit: vno enim pede innititur, qui solo Dei amore roboratur, & necessesse est, vt alius marcescat.*

3 Benedictus amore sancto plenus mundum deseruit.

Credendum porro est, sanctum nostrū Benedictum, qui vitam tam tempestiuā adeo sapienter instituerat, affectusque suos moderatus erat, vt nō nisi Deum solum possidebat, ita quoque non nisi ab eius vnus amore possessum atque occupatum fuisse, vnico hoc animam eius & cor peje incessisse, & quidē restā secureque in hoc latus declinasse, cætera claudicasse: Credendum, inquam, sancto hoc eum & vero amore plenum mundum deseruisse, vanitates eius pedibus protriuissse, non vero altero, qui concupiscentias spectat, ebrium fuisse. Norat enim ita in oratione Dominica à Redemptore rogari præceptum: in qua diuini nominis sanctificationē ante, quam regni cœlestis possessionem petere docemur. Iubemur siquidem prius dicere, *Sanctificetur nomen tuum*, quam, *adueniat regnū tuū*. Quo cœlico ac Spiritus S. dogmate edocemur, Deo poti⁹ seruicē ū, eū ex toto corde diligēdū, illius honorē & gloriā quærēdā, quā commoda attendenda, aut mercedē sperandā.

III. 3. Benedictus amore inflammato, ac mente à fideli periculorum & insidiarum mundanarum cognitione illustrata, generosa quadā constantia mundum deseruit, eiusque vanitatis nuntium

remisit, idque heroico quodam proposito, cōmuni & humano longē maiori. Exteriora quidem, quæque in mundi huius theatro adeo sese efferunt, per voluntariam contemptū paupertatem, corpus rigida quadam carnis castigatione edomuit, voluntatem sui ipsius renunciatione subegit, ac seipsum voluntatis propriæ abdicatione abnegauit: atque in his omnibus integra perfecta que consistit rerum mundanarum abdicatio ac vituperium.

Externa quidem perfectissime contempsisse vero est verius, & iam inde ab adolescentia, hōnoribus terrenis ac diuitijs cessasse. Nec verō rationes defunt, quibus ad hanc cessionem faciendam inductus est: quarum hæc prima, Ob vanitatem eorum nimirum, & quod temporalia non nisi vmbra quædam sint, & inanis & phantastica imago, quæ vel momento pertiāseunt, & nunquam stabilia aut fixa permanēt, somnia mera, omnis corporis expertia, & ad minimam expergefactionem somniantium in aures euanescentia, meræ nugæ, honore & utilitate omni carentes, corda potius ipsidem inhiantium inescantes, & fascinoantes: denique adeo volatilia, vmbatica & fugacia, tamque exigui ponderis ac valoris, vt non immerito stolidus ille & amens censendus sit, etsi forte ingenio iudicioq; alias polleat, qui ea ita ambit & amat, quasi & quærri & ab homine diligiquam dignissima forent.

Potens quidam princeps veritatē hanc perspetam habens, vniuersosq; mortales ad mundanarum rerum contemptum ac nauseam adhortatus, quam iam ipse, vt pote relictis omnibus amplexus erat, his eos verbis cōpellat, *Filij hominū vsquequo graui corde: vt quid diligitis vanitatē & quæritis mendaciū?* q. d. quāta vestra, o mortales, stoliditas & cæcitas, vt ad æterna creati, tēporalia tāta contentione prosequamini? Quā dementes ac vecordes, vt cū summa & sincera vobis promissa sint bona, instat brutotū inferioribus & vilibus, adhærescatis? Proh animos de genere & inertes, vt cum cœlum, in quo sepe. ra vos ac diademata manent, obtinere possitis, terra vobis sufficiat, in qua malorum miseriarumque illa dem incurtus.

Philippus Macedonum rex, vt quidem profanæ referunt historiæ, viso filium Alexandrū in pueritia taxillis (est id exercitium iuuentuti propriū & permillum) ludere, acriter eū corripuit.

Matt 27.
Reprehendit Apostolos Christus, quod terram gloriam sperarent.

Matt 20.
Zebediæ à Christo reprehensi.

Ignorantia hominum, dum æternis reiectis, temporalia tantum quaerunt.

pus, negavitque eum Iulium Philippi regis filio, qui ad orbis imperiū destinabatur, decorū esse, utpote vilem nimis & tali Principe indignū. Hæc quidem in gentiū scriptis, sed in sacris legere est Iesum Christū Regē regum, ipso extremæ cœnæ suæ die, dum de prærogatiua ac maioratu Apostolos inter se videt cōtendere, & ambitione quadā de honoribus decertare, quis eorū esset maior, benigne eos suauiterq; reprehendisse dicendo, *Hæc gētes inquirunt, vos autē non sic dicere cupit: Indignū est vos, Apostoli, honoribus inhære, ad magnitudinē aspirare, dignitates captare, mundana conquirere, deq; ipsidē esse sollicitos; hæc gentiū sunt & barbarorū, Deū ignorantū, fidei expertum, & alio in mundo nihil omnino sperantiū: at vobis hoc indignū, vobis, inquit, discipulis meis, qui paupertatis professione fecistis, qui mundū dereliquistis, & supremum bonum in altera vita expectat.*

Idem ipse mundi asseror Christus Zebediæ filijs per matrem ad dextram & ad sinistram eius in regno consecutus, i. mundanos honores, dignitates, ac prærogatiuas petentibus: *Dic ut sedeat in duo filij mei, vnus ad dextrā, & alter ad sinistrā in regno tuo;* respondit, aut potius acriter eos corripuit, dicens, *Nescitis quid petatis, i. plebeios nimis animos præferitis, ac mentē nimis angustā, nimis exigua poscitis, qui regno cœlesti destinati estis, qui vniuersos mortales diiudicaturi, qui Euāgelij præcones, veritatis doctores, Ecclesiæ colūna, & animarū ductores constituti, dū se in fima hæc & vilia petitis, & toto mentis affectu in honores & mundi vanitates ferimini. Nescitis, inquam, quid petatis, q. d. Vos pueri estis nescij & ignari, nescitis quid petatis, dum sublimium loco viliissimis & minimis esse vultis contenti. Is namque suis in postulationibus errat, ac quid poscat, nescit, qui vanitates poscit, & ad æterna natus & vocatus, terrena sibi putat sufficere, qui propter nihilū supremū deserit bonū, qui interminabilem ac numquam finientem felicitatē cum gaudio, mox ut natum est, intermoriēte, & minime perpetuo cōmutat: denique qui cū rex esse possit, & in regno quidē æternum duraturo & nunquam terminando, satis sibi esse putat, si vel plebeiam sortem, tamque triualem in terra nanciscatur.*

Filij hominū vsquequo graui corde: o huma-

na cæcitas! o iudicia nimis quantū à recto abcriātia! o nimis iniqua mensura, & statera dolosa! primus hanc detexit Plates regius, & exclamat velut rē prodens, *Mendaces filij hominū* Psal. 61. *in stateris. o iniquitas! o falsitas! eo quod in illorum bilancibus vanitates magni sint ponderis, lanceq; deprimūt, & magna nullius, quod in pōderādo metiendoque insignē fraudē falsitatēq; redolet, nō secus ac si pluma maximæ auri massæ, aut alijs rebus grauibus solidisque nimium quantum præponderaret.*

Non ita suis mēsuris errabat S. Benedictus, Mundani sed in iudicij eius libra mūdus, eiusq; vanitas mundana tes vniuersæ nō nisi pluma videbātur, & quam iniqua leuissima; at cœlestia ac sempiterna sola magni lance ponderant. apud eū erāt pōderis, animūq; & desiderii o-mne ad se rapiebāt. Hinc animæ ei⁹ bilāx per-similis illi Paulinæ, qui Apostolus, ut æquitatē ac sinceritatē spectās, & nullā in pōderando cōmittens fraudem, dum mundi inantias, honores atque opes in iudicij sui statera poneret, earūque leuitatem perspicere, ait: *Omnia arbitror ut stercora, q. d. Extollat, quicūq; voluerit, mundū, honores, pōpas & splendores eius; equidem ea ut fordes & stercora habeo, nec pluris quam rameata, fraces, spurcicias, aut amurcam facio.*

Altera cur mūdū deferere S. Benedictus voluerit, ratio eius fuit fraus & impostura, ac quæ in eius officina elucet fallacia. Et sane mūdus insignis quidā impostor & māgo est, & quid quid in eo habetur, meræ fraudes & deceptiones. Hinc merito recteq; in ipsū quadrat, quod de impio scribit Psalmographus, *Nō est timor Dei ante oculos eius, verba oris eius iniquitas & dolus, noluit intelligere ut bene ageret:* mundus siquidē iniquus est, ut qui maxime, & supra omnē modum impostor: timor Dei eius ab oculis exulat, verba quæ profert, mera iniquitas & mendacium, ac numquam bonum ut ageret, in animum inducere voluit.

Impiū eiusque dolos graphicè depingēs Sapiens, hoc eum peniculo delineat, *Cor tuum plenum est dolo & fallacia.* Quam scite hoc elegantetque in mundum quadrat? ipse namque nequam est per omnes casus, scelestissimus & vaferrimus: cuius nō cogitationes duraxat suspectæ sunt, verba mendacia, & opera iniqua, verum & omnia intestina eius falsitatem spirant, hinc cor eius & anima fraude do-

loque refertissima sunt.

Gen. 31.

De Labani ingratitude expostulans Iacob Patriarcha cum imprimis vt fraudulentū fugillat, seque sæpenumero ab eodem queritur, interim dum apud illum commoratur, circumuentum. Ita porro apud vxores de eo expostulat, *Sed & pater vester circumuenit me, & mutauit mercedem meam decem vicibus.* Quanto æquius vir sapiens hoc pacto de mundo conqueratur, ipse namque merus impostor est, & deceptor ordinarius, qui nunquā non in fraudem pellicit, & hætenus omnes decepit, qui eius se cultui dicarunt. Has igitur eius fraudes perspectas habens S. Benedictus, mature cum voluit deserere. Non est viri cordati ac sapientis, qualis erat Iacob, decies sibi ab idololatra Laban sinere imponi: maturius se ab eo subduxisset. Homini autem iudicio valentis, & magni animi non est pati, toties vt sibi mundus imponat, toties in fraudem pelliceat, ante sibi caueat oportet, & tempestiuè ab eodem recedat.

Mundus impostor ordinarius est.

Prov. 32.

Sapienter proinde nobis consulit Patre miastes: *Ne desideres de cibus eius, in quo est panis mendacij.* quæ proculdubio parcemia de mundo hoc capienda, cuius panis, esca, vitæ ratio, cõuersatio, ritus, delitiæ, voluptates, meræ sunt fraudes, & imposturæ: quicumque ergo rite sibi consultū volet, nūquā de hisce ferulis missibusq; quidpiam gustabit. In mundi igitur mensam non nisi panis infertur mendacij, & mangonis huius epulæ & conquistissima fercula præter illusiones & fraudes nihil sunt. Illis ergo verbis nobis insinuat Sapiens, voluptates, delicias (qui sunt adulterini huius inuitatoris missus) non nisi fallaciam & mera mendacia esse. Simile quoq; consilium nobis suggerit rex ille sanctiss. & alta in clamat voce, *Beatus vir, cuius est nomen Domini spes eius, & nõ abiit in vanitates & insanias falsas.* Locus hic paulo est obscurior & intricatior, cuius vt sensum ac verum intellectum dent Patres, aliorum laborant. Recentiores nonnulli, vt Euthymius, quem alij non pauci sequuntur, per *vanitates* hæc idola Gentium, & per *insanias falsas*, eorum oraculorum superstitionem intelligunt. Longius abieas S. Hieron. è fontib. Hebraicis hoc modo vertit, *ad superbias & pompas mendacium cosmophilorum.*

Mundi voluptates sunt mendaces.

Mundi mensa panem habet mendacij,

Psal. 39.

Locus è Psalms difficilis expositio.

Verum communis & generalis aliorū Pa-

trum & Doctorem, vt Ambrosij, Augustini, Mundana Chrysostomi, aliorumque plurimorum, expostulatio est, per *vanitates* has intelligenda omnia insanie vana auxilia, quæ cum in hominibus, tum in falsis, alijs rebus creatis reperuntur; per *insanias* vero *falsas* mundi fallaciam & imposturam, quæ idcirco insanie dicuntur, quod à socijs stolidis & insanis amentur, & querantur, sed ad linæ redeamus.

Tertia, ob quam S. Benedictus à mundo recessit, ratio est, quod in alterius vitæ bona spem omnem dirigeret, quæ infinitis partibus, & nullo non intuitu mundana hæc & inferiora præcedunt. Testatur hoc in Euangelio Christus, cum Apostolos animans hisce promissis onerat, *Vos, qui secuti estis me centuplum accipietis, &c. q. d. Qui quæ mundi sunt, nẽpe honores, dignitates, diuitias, agros, regna, propter me relinquere, cõcupla, & maiori etiã fœneratione in altero mundo remunerabitur.*

Huc spem suã conuertens magnus ille Gentium Doctor Paulus, & alios exstimulans, ne quid terrenum ambirent, his eos verbis suis in aduersitatibus animabat, *Non sunt condignæ passiones huius temporis ad futuram gloriam, qua reuelabitur in nobis.* Id est, Nolite generosæ mentes, heroica & in fracta corda, in vitæ huius aduersis tolerandis lassari, quin potius certi estote omnes passiones nostras, & quidquid hoc in mundo patiendum occurrit, ad gloriam, quæ nos manet, & promissam in altera vita mercedem comparatum, nihil profusus esse.

Historiarum monumenta ferunt, Alexandrum Macedonem à Patris Philippi morte, cū Insigne Indiarum imperium meditaretur, quidquid in Macedonia terrarum, agrorum, locorum, opum Magnifacorumque maiores bello armisque comparauerant, inter suos clientes ac satrapas distribuisse. Quam eius effusam largitionem cum vt prodigam & temerariam cordatiore viri ac vulgus culpant, vitioque danti verterent, hanc à se culpam dimouens, ac generose respondens, nemini nouum hoc aut peregrinum videri debere dixit; studio hoc se & dedita opera facere, ideoque enim auitis paternisque se possessionibus cedere, quò vastum Indiarum regnum maiorum imperio adijceret, quod vniuerso Macedonie regno centuplo præualebat ac præponderabat.

Et

3. Ratio cur S. Benedictus mundum deseruerit.

Matt. 19.

Rom. 8.

Magnifacorumque

4. R. n. B. v. l. v. l.

Et sanè, quicumque regia est indolis, virtutis studiosus, & generosum & regium animum præferens, regis huius exemplo graue ducere non debet, quidquid in mundo est, contemnere, idque in egenos effundere vnica cœlesti hereditate contentus, & orientalis illius Indiæ imperium sibi referuans, quæ millecuplo & sine vlla comparatione omnes mundi amplitudines ac dominia transcendunt.

Hoc præstitit magnus rex iuxta ac propheta David: nam inferiora hæc despiciens, & sola cœlestium spe nixus, celsi patentissima regna temporalia possideret; hæc negligens ac nihili faciens, & ad longè sublimiora arthelans mentemque sustollens, ait, *Vnam petij à Domino, hanc toto vitæ tempore requiram, vt inhabitem in domo Domini*, mox vt è vitæ huius carcere euolaro. Expressè palamque ait vnam se dumtaxat rem petisse, cœlorum inquam hereditatem; ob eamque & eius gratia omnes alias mundanas contemnere. Et alio loco suos sancta quadam cum contentione affectus repetens dicit, *Elegi abiectus esse in domo Dei mei, magis quam habitare in tabernaculo peccatorum*. id est, Mundus ita mihi displicet, cœlumque adeo sapit & aridet, vt electione & optione data, esse pauper & inglorius in Domini mei malim habitaculo, quam locuples & commoditatibus affluens in tabernaculis agere peccatorum, in medio regnorū & imperiorum. An non hoc, Alexandri more, auitis bonis cedere, & maiorum possessiones, mundi licet affectæ indignentur & ringantur, deserere; vt regni cœlestis possessionem adeat? An non hoc & S. Benedictus noster præstitit, qui iam inde ab ineunte ætate, rerum supernarum & æternarum excellentia ac dignitate præ oculis habita, illic in temporalium periturarumque contemptum venit?

4. Ratio cur mundum S. Benedictus relinquere voluerit. Quarta denique & postrema ratio, quæ generosum hunc adolescentem induxit ac permouit, vt mundo nuntium remitteret, fuit, vt scilicet liberius minori que cum difficultate ac labore Iesu Christi crucem sequeretur, illiusque in officio & obsequio constantius perduraret. Qui enim negotijs mundi huius implicatus & immerfus est, terrenisque affectibus inescatus; vix se mouere potest, & ægrè libertate sua vt ad Deo famulandum, animam

que in eius obsequium dedicandam.

Rei huius exemplum velut allegoricum in Iacobo cernere licet. Hic enim cum fratri Esau è Mesopotamia rediens factus esset obuius, post muruos medio in agro amplexus, & pro more salutationes, & Esau instaret vgeretque, vt simul ambo iunctis turmis proficiscerentur; amicè placideque se excusans, itinerisque difficultate incommodisque propositis, respondit: *Nosti Domine mi, quòd paruulos habeam teneros, & boues & oves factas mecum, quas si plus in ambulando fecero laborare, morientur vna die cuncti greges: præcedat Dominus meus ante seruum suum, & ego sequar paulatim vestigia eius, &c.* Iacob hic greges innumeros se, um trahens, vt sequi Esau proficiscentem minimè possit, mundanum hominem figurat, qui boues & oves factas secum habens, id est, affectus, desideria & cogitationes ambitionibus, concupiscentijs, passionibus & auaritia turgidas, negotijsque ac rebus mundanis grauatus, nec Iesum præeuntem sequi, nec sanctorum insistere virorum religiosorumque vestigijs potest præcedentium vias currentium; eius ad instar, qui ab omni sollicitudinis falce & onere liber, atque à mundi pedicis curisq; planè solutus, tam generosè dicebat: *Viam mandatorum tuorum cucurri, cum dilatasti cor meum.*

Idem in Euangelio exprimitur per parabolam inuitatorum ad nuptias; ad quas tria hominum genera magno cum honore à rege magno vocata venire detrectarunt, suam quisque excusationem afferentes. Primus ait, *Habe me excusati, iuga bouum emi quinque, & vado probare illa: alius villam se coemisse, quam inuisi à se ait oportere; tertius deniq; matrimonium recens inuitum in purgationem attulit, Vxorem duxi, idè non possum ire.* Primus avarorum, secundus ambiciosorum, tertius lasciuorum imago est: qui omnes in mundo, velut vinculis, illi opum & honorum, hi voluptatum pedicis constructi, ita sunt intricati & implagati, vt tametsi coelitus ad beatitudinis nuptias inuidentur, easdem adire nequeant, negotiorum & onerum molem in excusationem prætextentes, atque hoc pacto semper obstructi, ac veluti mancipia catenata in mundo manent.

Tempora-
lia non nisi
onera & im-
pedimenta
sunt homi-
nem impe-
dientia.
Super Psal.
18.

Et sanè temporalia, & omnes terrenæ quif-
quiliæ ac nugæ, non nisi grauiâ impedimen-
ta sunt & onera, quorum pondere ita hominû
humeri prægrauantur, vt Christum sequi, &
ad cœlestem beatitudinem tendere minimè
valeant. Ita hoc exponit S. Bernardus in sua
Psalmodum paraphrasi: *Quia, inquit, exulta-
uit Christus ad currendam viam, nec curren-
tem sequi poterat oneratus, bona temporalia di-
mittere; & quia certandum est in agone, quia
regnum cœlorum vim patitur, ab omnibus ab-
stinere debemus, & nudi pugnare, & currere vt
Religiosi, qui duces sunt Ecclesia candidi, expe-
ditos nos esse vult Dominus ad sequelam. Quo-
rum verborum is sensus est, ad Christum se-
quendum, & Euangelica fruendum libertate,
non corpore, non humeris, sed animo & men-
te ab omni negotiorum mundanorum ponde-
re expedita ac libera opus est.*

Num. 32.

Tales erant olim inter reliquos filios Israel,
Rubenitæ & Gaditæ, vt in libro Numerorum
legere memini: qui generosè atque athleticè,
suis relictis gregibus, & familia, vt aduersus
Dei hostes in bellum proficiscerentur, his Mo-
sem verbis sunt alloçuti: *Nos autem ipsi arma-
ri & accincti pergemus ad prælium ante filios
Israel, donec introducamus eos in loca sua. Par-
uuli nostri, & quidquid habere possumus, eruent
in urbibus muratis.* quasi dicerent, nullo nos
impedimento onerare volumus, nullasq; no-
biscum ferre facultates, ne eæ nobis obstaculo
sint, quo minus tem in bello viriliter gera-
mus, & in prælio nos viros declaremus. Beati
porro illi, qui Hebræorum horum exemplo
aduersus mundum decertantes, & vitijs bellum
denunciantes leui tantum armatura induti in
aciem procedunt, omniâ pessumidant, nihilq;
secum assumere satagunt, ne forsitan hoc à
benefaciendo illos auocet, & obstet, quo mi-
nus inimicos debellent, deleant & conficiant.

Psal. 76.

Hinc non à scopo aberrarunt Sancti illi Pa-
tres & Doctores, qui hunc Psalmistæ locum,
Vox tonitruum tui in rota, exponentes; diuinorû
tonitruum vocem in illa esse dixerunt anima,
quæ rebus omnibus mundanis pessumdatis,
rotæ in morem terram vix attingit. Et sanè
quicumq; mundi vanitates explodit, & rebus
terrenis animum affectumq; non affigit, faci-
lè voluitur; idq; sine vilo profus impedimen-
to, instar orbitæ, ac sine labore aut molestia.

Sola porro Dei vox eidem vertendæ sufficit,
& vnica cœlestis inspiratio nimum quantum
satis est ad eam commouendam & concutien-
dam.

Huius farinae erat Benedictus noster, qui
penitus à terrestribus liber, & cœli potius ci-
uem quàm terræ inquilinum agens, corde in
cœlestia librato & anima fursum vergente,
non modò terrena despectit omnia, sed & seip-
sum neglexit, nulla corporis habita ratione.
Quam parum de illo delicatè habendo, enu-
triendoq; sollicitus erat, quam parum de di-
urno somno, molli strato, veste nitida ex-
quisitaq; laborabat? E contra verò adeò rigide
ipsum habuit, tam tenuiter sustentauit, tam a-
crier in ipsum animaduerti, tam viriliter ve-
fuit, tot alijs modis afflixit, tamq; parui ip-
sum fecit, vt habere se corpus, & è carne
constare, neceteri mortales, oblitus videt-
retur.

Quis ignoat, quo in vitæ ratione rigore v-
sus sit, qua in corpore castigando seueritate,
qua in eius gubernatione prudentia? quada-
namque die carnalibus stimulis impetitus, & à
lasciuio dæmone impugnat, in veperum nu-
dus se abiecit; hoc carnem tormento cruciatu-
que edomans, vt hoc pacto lacera vndique &
concreta, sanguineq; promanante perluta, ab
impugnando desisteret subacta, & spiritus de
eadem triumpharet. hoc igitur modo insur-
gentes ac rebellantes carnis motus compe-
scuit. In quo S. Pauli prudentiam est imitatus,
qui, quoties à corpore impugnabatur ratio,
in ipsum seuerè animaduertere, & velut
mancipium subigere se scribit, *Castigo, in-
quit, corpus meum, & in seruitutem re-*

Quin imò diuinum in eo Redemptoris
Christi secutus est consilium, ita namque apud
Matthæum pijs animabus ipse consiliu; *Qui
vult venire post me, abneget semetipsum, &
tollat crucem suam, id est, mortificandæ carnis &
omnis affectus terreni crucem libenter in hu-
meros sustollat. Quid est autem crucem tolle-
re: crux mortis est infamæ ac cruciatus instru-
mentum, maleficorum supplicium: crucem er-
go in humeros tollere est corpus hoc Deo ad-
uersarium, & tot criminum reum ad mortifi-
cationis supplicium rapere, & cum Iesù Chri-
sto cruci affigere.*

An non in passionis Dominicæ historia duos cum redemptore in Caluarie monte latrones crucifixos legimus? *Tunc crucifixi sunt cum eo duo latrones, unus à dextris, alter à sinistris.* Mundus & caro nobiles duo sunt latrones, ac maximè metuendi, quos Iesu Christo con crucifigere, & in cruce eius omni-gena austeritate, mortificatione, & rigoribus enecare oportet. Enecavit Apostolus ille Magnus, & hoc in corpus rigore est vsus; Audiamus quid de se ipse scribat: *Mihi mundus crucifixus est, & ego mundo.* Quasi diceret: Duos insignes latrones, mundum inquam & carnem propriam morti adiudicavi, & ad crucis supplicium rapui; quibus hostibus sublatis iam tranquillam sanctamque vitam ago. Hæc igitur ratione corpus nostrum edomandum, ne insolescat, cornua tollat, & aduersus spiritum concupiscat, in ipsum insurgat, conspiret, & rebellionem concitet.

Egregiam huiusce rei Allegoriam suggerit Genesis. Iacob quodam die Angelo factus obuius, humanæ vilitatis, & angelicæ magnitudinis dignitatisque, ac reuerentiæ, qua creatura adeo sublimis digna erat, quodammodo immemor, cum ipso in luctum descendere, eiusque vitium facere periculum voluit. Angelus vbi se compeditum, nec commodè ab aduersario expediri posse vidit, nec ei præualere, tetigit neruum femoris eius, & statim emarcuit, ipse vero claudicabat pede. Sæpe iudem inter carnem ac spiritum conflictus, eadem certamina oriuntur ac lucta; caro enim concupiscit aduersus spiritum, & spiritus aduersus carnem. Verùm vbi spiritus, qui Angelicæ ac celestis planè naturæ est, carnem, velut alterum Iacob, cernit insolescere, & nulla dignitatis eius habita ratione, cum ipsa plebeia sit & triualis, secum luctari & decertare velle; femur eius tangat, & encuet, id est, delicias succidat, voluptates auferat, omniq; alia carnali delectatione priuet; quo facto illico ipsa certamini se subducat, cum ignominia aduersarium deseret, ac victoriam illi & triumphum inuita licet deseret.

Statim vt Abraham circumcissionis præceptum datum est, Isaac illi filium nasciturum, promissum accepit. *Et ait Deus ab Abraham, Sara uxor tua pariet tibi filium, vocabisq; nomen eius Isaac.* Sublimis hic reconditum la-

ter mysterium, denotaturque, post affectionum carnalium abnegationem, carnisque mortificationem, quarum circumcisio ipsa figura fuit, gaudij sempiterni, cuius Isaac imago (quod nomen ritum sonat) benedictionem homini promissam esse.

Non latebant hæc sanctum virum, cum non contentus mundo se subduxisse, corpus ipsum contempsisse, hunc ipsum etiam contemptum animæ fronti per voluntatis propriæ abnegationem & renunciationem voluit insculpere. Voluntatis siquidem frænos & moderamina cohibuit, suosque etiam edocuit superioribus eandem submittere. Idque Redemptoris ipsius exemplo, qui hæc de re loquens de se ipse dixit, *Non veni facere voluntatem meam, sed eius qui misit me Patris.* Si ipse Dei filius voluntatem ab alio moderatore ac direttore dirigi voluit, quomodo suam homo diriget ac moderabitur? si, qui cælum terramq; moderatur, & nulla in re errare potest, sub Patris beneplacitum voluntatem suam redigit, eiusque directionem in alium reijcit; quomodo peccator, qui ad singulos propè passus celsipat & impingit, omni in via labitur, appetitus ipse suos regere, affectus conducere, ac voluntatem dirigere audeat, in mediâ vitæ huius rebellionem, conflictu ac certamine constitutus?

Dauid rex in sancto hoc edoctus ludo, in quo moderandarum passionum & affectuum refrænandorum ratio traditur, voluntatis propriæ directionem à se abiciens, in Deum eandem reiecit, qua se gloriabatur, ac velut egregiè mortificatus aiebat, *Vt iumentum factus sum apud te, & ego semper tecum*, numquam à te recedens. Nulla iumento voluntas est, nec quocumq; allubuerit, tendendi potestas, sed ductoris iussa ac manum in omnibus sequatur oportet. non secus se apud Deum esse insinuat sanctus hic rex, voluntatis ductum impetumque minimè sequens, sed iussis, imperio ac legibus diuinis planè se conformans, atque in omnibus subiciens.

Insignis in animali, & equo præsertim, Similes est & perfectio, si tractabilis ac ductilis sit, infessori pareat, & ad minimum fræni motum promptè obediens se moueat: è contra vitium & reprehensibile, si quan-

S. Benedictus propriam voluntatem abnegauit.

Ioan. 6. Christus suæ renuntiauit voluntati.

Psal. 72.

Similes.

do. 55.

do refractarius frænos non patitur, aduersus calcaria calcitrat, & insidenti resistit. Ita insignis est virtus, & magni meritis; summaq; hominis perfectio, vbi omnem exiit sensum ac voluntatem, alterius legibus paret, superioris iussa capeffit, & ad alienum nutum actiones componit, vti vice versa insigne vitium & rebellionis signum, mandata recusare, superioribus resistere, voluntatis propriæ ductum impulsuque sequi, & non nisi, quod sensualitati propriæ videatur, facere velle.

Turpe est seipsum regere velle.

Act. 7.

Hac via conuersionem suam cepit Apostolus, id est, propriæ voluntatis abnegatio & repudium initium fuit summæ, ad quam pertigit, perfectionis. Deo namque ad vitæ emendationem ac respicientiam euocanti ilico respondit, *Domine quid me vis facere?* quasi dicat: Agnosco, cheu. Domine delicta, rebellionem meam plango, deinceps propriæ sequi voluntatis arbitrium nolo, sed tuæ in omnibus & per omnia me attemperabo. Quid ergo me vis facere? quomodo de me disponere cupis? quo vitam vis modo iustitiam? ecquod à me tibi impendi desideras obsequium? Quid à me, Deus bonitate & misericordia plene, postulas? ecce arma abijcio, tibi seruire, mundum derelinquere, ac te sequi, denique quacumque occasione vitam sanguinemque cultui tuo impendere sum paratissimus.

Insignis Apostoli generositas.

Exinde verò vbi ad summum perfectionis apicem peruenisset, & dicta olim executioni mandasset, apertè de seipso profitetur, *Viuo ego iam non ego, viuit verò in me Christus*, perinde ac si dicat, Propria voluntas non magis in me viuit, quàm in cadauere vitæ omnis experte; si qua verò in me voluntas viuit ac yiget, hæc Domini mei Iesu Christi voluntas est, per quem viuo, & quæ fieri videtis, facio; solus ille mearum actionum, operum, voluntatis ac vitæ tum auctor, tum motor est.

Gal. 2.

S. Benedictus aliam voluntatē non habebat, quàm Dei.

Eius ingenij animique erat S. Benedictus, hæc eius vita ac perfectio; aliam namque non habebat voluntatem quam Dei sui; animaque eius, maximæ quæ vniquam in mundo visa est, mortificationis palæstra erat. In mundo viuēbat, non tamen vt mortalis homo; nam quod Angeli in cœlis sunt, hoc ipse aliquo erat modo in terra. Hic in terra viuens,

quotidie mundo moriebatur, & mundum sibi emori cogebat, & hoc moriens modo, vitam ipse viuēbat diuinam ac præclaram, & alij ita viuendi auctor erat. Sed æquo diutius primæ inhæsimus parti, qua quo mundum contempserit S. Benedictus modo dicere polliciti eramus; iam ad secundam dilabamur, & religionis eius felicitatem, sanctique illius Ordinis propagationem describamus.

Nouum hoc stadium ingressurus cum S. Benedictum tot sanctorum Religiosorum, post decessum suum ex hoc mundo parentem ac Patriarcham factum mecum ipse contempserit respiciam in illo completum video, quod pio seni Mathathie in Machabæorum libris proditur in figura contigisse. Is ergo senex insigni honoris diuini actus zelo, videns abominabiles ac scelera, quæ in diebus illis per mundum passim laxatis habenis grassabantur, & quibus nullo non loco Dei viuētis honos ac cultus flagitijs contaminaretur, illa minime ferens statuit vrbes relinquere; quare cum vniuersa familia in solitudinem abiit, & in desertis montibus habitaculum fixit: neve ipse solum, sed & omnibus Dei timorem præ oculis habentibus, & eius obsequij cultusque studio sis, ipsum vt imitarentur, auctor erat. Verba sacre historię audiamus, *Et exclamauit Mathathias, voce magna in ciuitate dicens, Omnis qui zelum habet legis, statuens testamentum exeat post me. Et fugit ipse & filij eius in montes, & reliquerunt quacumque habebant in ciuitate.*

1. Mach.

S. Benedictus ergo ad Magni huius Mathathie imitationē, hinc visis periculis & discriminibus quæ in mundo erant, & illinc quæ quotidie aduersus diuinam maiestatem committebantur criminibus; cum non nisi virtutem & gloriæ Dei sui incrementum spectaret, vtpote, qui eius se totum cultui consecraret; & oculi eius tantam cernere abominabonem, & animus tam enormia ferre crimina non posset; boni pijq; illius regis exemplo, qui mundo succensens, & amore Dei sui accensus ait, *Tabescere me fecit zelus tuus, quia obliuisti sunt verba tua inimici mei*; impiorum contubernio se subducere statuit, & mundo valedicere, vt in desertum concedens, vitam traheret solitariam. Nec sibi soli hocce parauit bonum, sed confestim eius exemplo & sanctarum exhorta-

Psal. 38.

Eclii. 3.
S. Benedi-
ctus bene-
dictus in
religiofo-
rum multi-
tudine.

Deut. 35.

V.

Gen. 28.
S. Benedi-
cti ordo per
totum orbe
spatius.

Ordo hic
innumeros
produxit
viros &
sanctos &
doctos.

Hic ordo
est velut
Christiani-
tatis arma-
mentarii.

X. Pontifi-
ces ex ordi-
ne S. Bene-
dicti.

vt tum verè illud Sapientis impletum fuerit,
Benedictio patris firmat domos filiorum.

Tertium verò benedictionis Iacobæ caput,
populorum scilicet seruitus & subiectio, non
absone quoque in S. Benedictum cadit; quòd
tanta Religiosorum copia, tot illustres animæ,
(non secus ac Regi subditi) fidem illi seruarint,
sub eius regula & instituto militarint, sancta
eius decreta statutaque seruarint, & obedi-
entiam præsiterint. ad eò vt de ipso dici illud de-
beat, quod in sanctis libris de Afer legitur, *Be-
nedictus in filiis Afer.* Afer Hebraicè tantun-
dem sonat ac beatus: ita S. Benedictus suis in
filijs beatus est, beatus inquam in Monachis,
beatus denique in vniuerso ordine suo.

Ordo namque hic tanto Religiosorum ab-
undauit numero, vt de ipso propheticè dictum
credatur illud in Genesi Iacobo à Deo promif-
sum, *Dilataberis ad Occidentem, & Orientem,
& Septentrionem & Meridiem*, & posteritas
tua per quatuor orbis angulos dilatabitur. Ita
namque hic est ordo multiplicatus & incre-
uit, vt quatuor quasi cardines orbis occuparit:
Sol oriens eos vidit, Occidens aluit, Septentrio
recepit, & Meridies ijs habitacula & cornubia
concessit. Denique nullus vel locus vel angu-
lus in orbe, in quo sancti hæc congregatio
non monasteria construxerit: sancti quippe
fundatoris huius memoria per omnia est di-
uagata & per vniuersa mundi climata into-
nuat & effulsit.

Quotnam verò sancti gloriose modò cæ-
lo regnantes è sancto hoc ordine prodierunt?
quot illustres martyres, qui effuso sanguine &
vitam prodigentes fidem Christianam asse-
ruerunt? quot viri doctrina celebres, qui tum
concionibus, tum scriptis, voce iuxta ac cala-
mo hæreses iugularunt: quot verò inc yri Præ-
sules, & summi Pontifices, qui vel animarum
curam gessere, vel Ecclesiæ vniuersæ ad cla-
uum sederunt?

Admirabilis hic Ordo magnificum imò re-
gium fuit veluti armentarium, hostibus
Dei terribile ac metuendum, omnigenis instru-
ctum armis, è quo & ex eius membris LII. Car-
dinales, XIV. Archiepiscopi, II. Patriarchæ il-
lustres, & quod longè est dignius, X. Pontifices
egregij prodierunt: quorum catalogum hic at-
texam, vt rem ita se habere vobis fiat verisimi-
le: Leo IX. Gregorius VII. Urbanus, Paschalis

& Callistus II. Anastasius, Adrianus, Innocen-
tius IV. Clemens VI. & denique Urbanus V.
filij omnes S. Benedicti, & illustris huiusce vi-
neæ palmites; vt Platina, Trithemius & plures
Ecclesiasticarum rerum commentatores scii-
ptis prodiderunt.

Et sanè vbi amplissimi huius Ordinis ma-
gnitudinem, bonum, & quod inde semper
commodum hausit Ecclesia, mecum ipse con-
sidero, assimilare ausim validæ fortique turri
Dauidicæ, quæ circumsecus infesta armis & ex-
pugnari nescia, mille clypeos & umbones, om-
nemq; armaturam fortium forintecus è fasti-
gijs pendentem habebat: de qua in Canticis
scribitur, *Mille clypei pendunt ex ea, & omnis ar-
matura fortium.* Ordo namq; hic velut turris
& arx fuit Christiani orbis, ex eo mille in cly-
peo deprompti sunt, mille inquam sancti,
Martyres mille, mille Doctores, mille Prædica-
tores, mille fidei & religionis tuendæ media:
& inuentiones: ex eo namque omnis panoplia
spiritualis reliquorum omnium Ordinum pro-
ductas sanctissimi quique & probatissimi alio-
rum fundatores ad illum velut ad matricem
suos instituerunt, sancteq; viuendi præcepta,
& religiosa instituta ad illius imitationem &
exemplum conformarunt.

Quicumque anagogicum fluij illius ma-
gni, qui è paradiso terrestri egredi, & vniuer-
sam terram irrigare, & in quatuor ingentia se
flumina diuidere in Genesi scribitur, sensum
capere, & attentius eum perpendere voluerit,
credet, aut saltem sibi verisimiliter persuade-
bit, ipsum aliquatenus ordinis Benedictini
imaginem & figuram esse: ipse enim vt in-
gens quidam fluius, & equatum lympidarum
seaturigo, scientiarum inquam, virtutum, pie-
tatis, pot' utentiarum, mortificationum, alio-
rumque sanctorum exercitiorum abyssus, om-
nem Ecclesiæ agrum tot iam seculis irrigauit,
ac deinde in tot amplissimos Ordines, velut
fluius ac torrentes, ac præsertim in quatuor
illos sanctissimos & illustrissimos, quos Men-
dicantes vocamus, sicut in quatuor ingentia
sanctitatis & benedictionis flumina & elices
se diffudit: quòd quatuor illæ illustres familiae,
vti & propè omnes Religionis aliæ, ad Bene-
dictinam se conformarint, & quidquid illustre
regula, institutum, ac prima illarum fundatio
habet, ab illa in suas deriuarint.

Nec

8 Benedi- Nec verò mirum, tot ab vno parente illa-
ctus mun- stros natos esse filios, tot generosos & strenuos
dum plane milites tam incluci sub ducis insignibus me-
abergauit. ruisse, tot bonos probosq; discipulos tam pru-
dentis & probi magistri disciplina se submissis-
se. Vix enim, exceptis Apostolis sanctiorem
illo vidit orbis. Hic ergo Deum totus spirans,
mundoque valedicturus. vt religionem am-
plecteretur, vitamq; proficeretur monasticam,
perfectè, integreque omnia voluit deserere,
sciens, quemadmodum Deus ex toto erat cor-
de diligendus. ita & ex toto corde mundum
esse detestandum.

Mundo igitur eiusque vanitatibus valedi-
cto, ita earum omnem memoriam exiit, &
peditibus subiecit, quasi eas numquam vel vidis-
set, vel cognouisset, Psalmographi in hoc se-
cuto consilium, animam eiusque compellantis:
Psal. 44. *Audi filia, & vide, inclina aurem tuam,
& obliuiscere domum patris tui* quæ verba ad
animam, quæ terrenas iam vanitates deserere,
mundoque egredi secum statuit, mihi dicta
persuadeo. Primo ergo illi dicitur, *Audi*, audi
inquam, quanta quamque ampla promittat
Deus ijs, qui ad cœlestia aspirantes, animum à
terrenis abstrahunt. *Et vide*, vide scilicet peri-
cula, discrimina, pedicas, quas mundus tendit:
est siquidem oceanus, tempestatibus ac procel-
lis nunquam non exagitari solitus, & naufragi-
js in famis. *inclina aurem tuam* monitis, in-
uitationi cœlesti, vocationibus & inspirationi-
bus diuinis, vocem vocantem sequere, & au-
sculta te appellanti, & tentationibus huma-
nis viriliter resiste. Demùm *obliuiscere do-
mum patris tui*, id est, non modo mundana de-
serere, sed penitus eorum obliuiscere, & num-
quam amplius relictorum memoriam re-
petas.

Multi reli- Multi verò hodie, pro dolor! longè secus fa-
giosi mun- ciunt, & sanctum hunc patrem, cuius se esse fi-
di relictu- lios, & imitari virtutes ac vitam iactant, mi-
obliuisci- nimè sequuntur. Est enim mundi domum re-
nequeunt. liquerint, parècium consortium, honorum de-
siderium, & opum amorem repudiarint; ea-
dem tamen obliuisci nequeunt, sed perpetuò
de ipsè cogitant, mundoque mortui cum
sint, mundus nihilominus in ipsè viuuit, in-
& vegetat. Imitantur nempe ollares illos He-
bæos, qui Aegypto egressi, eius tamen fru-

ctuum obliuisci minimè poterant, sed noctu
& interdum, & nunquam non de alio Aegy-
ptio, & porris & cepis cogitabant, & anheli ad
eamdem suspirabant: vnde hæc illorum verba &
querimonix: *In mentem nobis veniunt cucu-
meres & pepones porriq; & cepe, & allia.*

Num. 11.

Vxor Loth ab Angelis è Sodomis educta, &
incendio subducta id id petijt, quòd resp. xerit
ad urbem, quam deseruerat, fortè dolens in-
trinsecus quòd eandem inuita deserere coege-
retur, aut forsitan cum dolore rerum & facul-
tatum ibidem relictarum recordata. Ita quoq;
præfens Religiosorum exitium est, cum mundo
veluti detestabili quadam Sotoma relicto,
& inde diuina dextera egressi, respicere retro
occipiunt, vt eum interdum adhuc videant, il-
lius delicias ac voluptates ob oculos ponentes,
& ad animum viuaci repræsentatione reuo-
cantes.

Gen. 19.

Rachel, vt Genesis præfert, Labani parentis
idololatæ domo egressa, omnia eiusdem se-
cum simulacra abstulit, quo facto se pariter ac
maritum Iacob in extremum vitæ discrimen
vocaui. Nam deos suos Laban repetiturus iti-
neri se dedit, & incidens in eos, qui elancuò
abstulerant, magna quadam mentis turbatio-
ne & stomachatus, ita generum est allocutus,
Cur furasus es deos meos? quasi diceret: Nimiùm
quantum impius es Iacob & scelestus, & occa-
sionem præbes, cur furoris in te mei argumen-
ta exhibeam, nisi alio impediret intuitu: quod
enim commisisti facinus, nimium quantum
sufficit, vt me ad tui cædem abticipiat. Multæ
quoque illustres animæ, matronæ huius ex-
emplo, domum quidem Labani deserunt, id
est, mundo, qui parens noster est, sed idolola-
tria infamis, egrediuntur; verùm exeuntes, ab-
ominations & idola eius, id est, affectus, am-
bitiones, amores, vanitatem & cogitationes
eiusdem, quæ vera quædam idola sunt, secum
aferunt; atq; hinc mundo eos prosequente, &
in claustris & cellulis curiose perscrutante, in
apostasiæ, aut exitij periculo versantur.

Gen. 30.

Allegoria.

Mandat Sauli Deus, ac Amalec penitus de-
leret & excinderet, nulli parcens. En mandati
verba, *Demolire vniuersa Amalec, non parcas
ei. & non concupiscas ex rebus ipsius aliquid.* Nò
modo iubet, ecce penitus & ad internecio-
nem Amalecitas deleri, verùm ne quidem ali-
quid è præda aut rebus in castris relictis,

1. Reg. 15.

vel ad minimum animal desiderari. Saul porro præceptū hoc prætergressus, & tauros pinguisimos per speciem sacrificij sibi retinens, extremam perniciem, atq; inde ruinam incurrit. Samuel enim Propheta audito taurorum boatu ac mugitu ait: *Et quæ est hæc vox gregū, quæ resonat in auribus meis, & armentorum, quam ego audio?* Vt historiam hanc allegoricè

Allegoria.

Causa ruinæ & perditionis multorum religiosorum.

Ios. 7.

Religiosi qui aliquid e mundo possidere volūt, comparantur Achano.

proposito adaptem meo, dico, eundem ipsum Deum plurimis mādare, aut potius consulere, mundum vt internecione conficiāt, omnia ad ipsum spectantia derelinquant, planè se penitusq; subducendo, nihilque amplius concupiscant at illi sæpè, mundo relicto, & per contemptum quemdam profligato, brutos sibi & crassos quosdam affectus referuantes, qui numquā non in corde peruersis cogitationibus & ambitionibus mūdi clamant, magnæq; inobediētiae sigaa hoc pacto produnt, inde patfiunt, Deumq; grauter offendunt, ad cō vt meritis illos prioribus excidere sinat, ad quæ eisdē euocauerat. Et ecce exiguū hocce manubium præter diuinā voluntatē & vota religionis referuatū, sola perditionis & ruinæ illorū occasio est.

Achan miles in Ierichuntis expugnatione cum præter Dei mandatum ac ducis iniussu chlamydem sibi coccineā & ducentos siclos argenteos & virgulam auream è præda vniuersa dumtaxat retinuisset, publicè inspectante vniuerso exercitu lapidibus obrutus est, omnisque eius substantia flammis addicta: *Lapidauitq; eū omnis Israel, & cuncta, quæ illius erant, igne consumpta sunt.* Quā multos verò nouos Achanes inter Christi milites, inter religiosos inquam, reperire hodie poterimus? qui nimirum in illa ruina, fuga, contemptu, destructione, & euerfione mundi, contra diuina consilia, & longè secus ac Deo per votorum ipsi professionē vouerunt, multa suffarantur, multaq; ex deprædatione hac sibi ipsis retinent, habitus inquam mundanos, cubicula benè instructa, lineam vestem tenuem ac delicatam, mensas exquisitissimis epulis refertas, aurum & argentū, & multa alia contra paupertatis monasticæ leges, & propterea præterquā quoddam assidue & incessanter in anima & conscientia torqueantur in hoc mundo, illi potissimum sunt, qui æternū in altero damnentur. S. Benedictus autem non hoc ritu vitam instituebat, non hoc suis Religiosis exemplo præluxit.

Accidit enim hoc illi in statu Religionis, quod tribus olim Apostolis in monte Thabor. Matthæus siquidem refert illos sustollendo oculos, transfigurationis Dominicæ splendore præstrictos, nihil præter Iesum solum vidisse. Ita quoq; S. Benedictus animæ oculos per contemplationem, in vita scilicet solitaria (quæ sine dubio cum monte Thabor comparatur, cū in ipsa animæ penitus transfigurentur) sustollens solum Iesum Christum videbat, non amplius mundum, non parentes, non honores, denique præter cœlestia nihil.

Elias Propheta cū in solitudinem confisset, crudelis Iesabelis persecutionem declinans, Deus ipsum consolaturus lenis auræ in specie illi apparere voluit. Vix suauem hunc Zephyrum Propheta sensit, quin pallio oculos suos exerit. *Et post ignem sibilus aura tenuis: quod cū vidisset Elias, operuit vultum suum pallio.* Hoc pacto ostendens nihil se videre amplius velle; simul significans, eum qui semel diuinam penitus dulcedinem hausit, ilicō ceteris omnib; oculis occludere. Idē sanctissimo viro Benedicto accidit: gustatis enim semel vitæ solitariae voluptatibus ac bonis, & dulcedine percepta diuina, nihil amplius videre voluit, sed oculos, aures, sensus, memoriam, voluntatem, cor, & ceteras animæ facultates & partes, mundi huius rebus, quas semel deseruerat, occiuit.

Quam igitur sanctus existit? quàm sanctus Religiosus? ecquis scientiæ non tam labore acquisitæ quam diuinitus infusæ abyssus? Occultissima etenim quæq; penetrauit, secretissima arcana reuelauit, in profundissimorum mysteriorum cognitionem peruenit; cognouit præterita, præsentia occulta patefecit, & futura contingentia certissimò reuelauit. adeò vt illud Sapientis locum in ipso habuisse fiat verisimile, *Scit præterita, & de futuris astitit, scit versutias sermonum & dissolutiones argumentorum: signa & monstra scit, antequam fiant, & euentus temporum & saculorum.*

Certissima hæc sunt omnia, & certissimis S. Benedictus argumentis notissima: cognouit siquidem præterita, cum puerum coarguendo confiteri coegit furripuisse se vinum sancto viro offerendū; monuitque ne inde biberet, quod serpens vase lateret, quem vino gustato obbibisset, itaque mortem incurreret. Præsentia etiam occulta detexit,

detexit, cum panem sibi ab æmulo oblatum veneno infectum cognouit, coruo proinde præcepit, eum vt in desertum efferret, ne cui is noxam ac detrimentum afferret. Denique, quod multo prodigiosius est, futurorum etiã notitiam habuit, cum Religiosis suis petram eam ostendit, quam prædixerat, quæ effossa, magnam aquarum vim effudit, vniuersis Religiosis & voluptati & comodo futuram. Hæc scilicet scientiæ cuiusdam in mirabilibus profundæ, & profunde admirabilis secreta & effectus sunt.

S. Benedictus magna donatus sapientia. Si autem tanta sanctus hic vir circa res has inferiores scientia fuit donatus, maiorẽ haud dubie quoad sublimia mysteria, & ea quæ in altero peragebantur mundo cognoscenda natus est. Adeo vt noctu & interdiu continua quadam contemplatione & feruenti mentis eleuatione cum Deo conuersaretur: quod manifestissimum perfectissimæ cuiusdã animæ, & ab omni terreno vinculo penitus liberæ soluteque est argumentum. Cum contemplatio, deuotionis ardor, animæ sublimes, colloquia cum Deo, familiares cum cœlestibus cõuerationes, ac sermocinationes, suspiria, amores, amplexus, oscula, nõnisi mundum cor, affectus sinceros, & animam putam penitus habentium sint, iuxta hoc Euangelicum, *Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt.*

Matth. 5. Qui corporeos oculos sordibus & immunditia oppletos habent, res intueri pulchras non valent, sed immundas, fœdas & sordidas. Ita quibus animi oculi lippunt, & terrenis sordibus oppleti sunt, Deum videre nequeunt, Deũ inquam obiectum adeo excellens, quodque omnia mundi obiecta infinitis partibus exsuperat, aliud enim tales intueri apti non sunt, quam terrena, & quisquiliis ineptias sæculi.

Canth. Hinc sponsa in Canticis, mundum habens cor & mire purum, & contemplationi assueta, in qua tam sæpe spõsum intuebatur, eumque sanctis, & ad amorem fouendum tendentibus, & ad perfectionem inuitantibus sermocinationibus reficiebat, ac vicissim ab ipso iisdem recreabatur, osculum oris eius expetit dicens: *Osculetur me osculo oris sui, quasi diceret, Carissime ac fidelissime spõse, tato te affectu atque amore prosequor, vt tota langueam, & tantum non amando emoriar. Vitam ergo mihi vt conferues, hæc vnica suppedit ratio, vt*

vel vnico diuini oris tui osculo eoque casto me impertiri digneris. Solæ porro perfectæ animæ hunc honorem promerentur, neque enim omnibus hic passim comunicabilis.

Abfalon, regni Iudaici princeps, tametsi patri ac regi, Ioabi interuentu, reconciliatus esset, & concordia inter ipsos inita, pater tamẽ eum ad tempus suum in conspectum venire veruit, & regis maiestatis intuitu exclusit, *Dixitq; pater, Reuertatur in Ierusalem, sed faciem meam non videat.* Ad eundem quoque modũ pœnitens, qui etiamnum imperfectus est, & vitæ spiritualis semitam primũ ingreditur, quamquam abfoluionem sit delictorum consecutus, Deoque suo ac Patri cœlesti reconciliatus, iustificatõnis suæ literas manu præferens; contemplationi tamen & diuinis colloquijs haud dum proprius est: sed ille duntaxat, cui, & in cuius corde omnis mundi amor & concupiscentiæ ardor longo virtutum exercitio prius refrigit ac penitus decoxit.

In huius rei figuram tertio Regum libro 3 **Reg. 6.** scriptum est, Dauide iam senescente, & naturali calore destituito decreuisse proceres, illi vt adolescentula quæreretur vegeta, & succo viuida, quæ senescencia illius membra & exsucca, illi condormiendo, restauraret & calefaceret. *Senuerat David, & quaesierunt ei adolescentulam speciosam, qua dormiret cum eo, & calefaceret eum.* Vt omnem sinistram mundanorum carnaliumque interpretationem excludam, ingent hic laete mysterium existimo, Contemplatio prodores & incendia in anima refrigerint, tum prius ad demum consultum ac bonum esse contemplationi se addicere, atque illustri huic & nondum ignem bitu cœlorum puellæ assuescere, eiusque caritatis in tubernium frequentare, vt affectiones nostras nobis calefaciat, & spirituales charitatis ardores incendat, ad imitationem eius, qui hoc modo inflammatus canebat, *In meditatione mea ex-Psal. 38. ardescet ignis.*

Notauit hanc ob causam sacra Scriptura, nosque etiam notare vult, Iosephum Patriarcham prius genuisse Manasse, quod nomẽ rerum inferiorum & terrenarum obliuionem denotat, quàm Ephraim, quo nomine fructificatio per contemplationem signatur: vt sub mysterij huius inuolucro doceamur, antequã in rebus spiritualibus per contemplationem

progressum faciamus, quod Ephraim declarat, Manasse generasse, id est, integram mundi memoriam sepouisse, & terrenorum omnium oblitos nos esse debere.

Magnæ
perfectio-
nes S. Bene-
dicti.

Hæc omnia in S. Benedicto in summo perfectissimoque gradu fuere: nemo enim eo fuit mortificationi addictior, nemo in rebus mundanis frigidior, nemo ad rerum sublimiū & diuinarum contemplationem aptior: oratio namque omnis eius erat voluptas, meditatio summæ eius delitiæ, vigiliæ mira illi recreatio, austeritates & vitæ rigor omne eius studium, lachrymæ consolatio, & maxima poenitentia gratissima mentis refectio. Delerta illi erant regalia palatia, cauernæ regia conclauia, ieiunia epulæ regicæ, flagra cimelia, cilicia delicatæ vestes, bestiarum fremitus & rugitus, iucundissima symphonia, vepres & spinæ diuitiæ, montes & syluæ recreationi destinata & a sua Tempe.

Eia ergo, Auditores, cum iam aures sancti huius viri laudibus & præconijs audiendis accommodaueritis, iam animos & mentem sustollite, cogitationes ad gratiam ab illo petendam erigite, quo illius imitemini virtutes, cuius vitæ merita mirabiliaque & vidistis & audistis. Vos verò pij sanctique Religiosi, qui mundum eiusque inanis pedibus proculcatis, vt sub ducis huius generosi signis militaretis, atque ibi assiduum & impiabile cum carne, mundo, ac diabolo bellum gereretis, generosam hanc animam præeuntem sequamini, iter quod ille statuit insistite, ab illius virtute nolite degenerare, ab illius instituto ne vel latum vnguem defiscatis, illius regulam ad vnguem & quam exactissime obseruate, sub eius obedientia constanter viuite, talique tamque illustri parente dignos vos filios gerite.

Vos autem, qui pietatis studio acti, mundi nauream concepistis, qui eius fraudem perspectam habetis, vanitatem ad oculum cernitis, nequitiam notissimam habetis, & quotidie eius imposturas & fallaciam intuemini, vos inquam, qui non nisi Dei amorem, sanctorum cultum, ac salutis vestræ securitatem sectamini: vos etiam, qui non nisi Deo quiete tranquilleque seruiendi rationes inquiritis, & vt paulatim à mundo recedatis, honeste ab hominum contubernio vos subducatis, & à

terrenorum negotiorum turba vos sequestratis, omni ratione contenditis, in S. Benedictum oculos conijcite, sublustre hoc speculum contemplantini, eius ad exemplum vitam instituite, ad illum vota conuertite, illum vt patronum eligite, vt ducem sequimini, omnes denique cogitationes, verba, actiones, ac reliquam vitæ rationem ad eius vitæ operumque imitationem & exemplum semper componite.

Tu vero Beatissime vir, Cœnobarum sol, anachoretarum fulgor, solitariorum lumen, magne & omni ratione admirabilis Benedicte, Religiosorum decus, Dei famulorum gloria, Christi lesu militum antesignane, sanctorum monachorum Patriarcha, ordinis maximi amplissimi que, & quo nullus in Ecclesia aut latius patet, aut nobilitate præstantior est, fundator, sancte inter sanctos reliquos sanctitate admirabilis, inter homines vitæ austeritate incomparabilis, inter perfectos omnes charitate inestimabilis, Glorioso Benedicte, pietatis norma, religionis columna, omnis perfectionis exemplum, & piorum sanctorumque exercitiorum magister, pro nobis, obsecro, Deum deprecare, noster esto patronus & intercessor, fac inquam, beatissime millies Benedicte, vt tua hic in terra sequentes vestigia, mundi scilicet contemptum, vanitatum fugam, castitatis honorem, paupertatis affectū, obedientiæ perfectionem, proximi charitatem, necnon cœlicorum desiderium gaudiorum, & Dei imprimis amorem, quæ sunt vitæ ad salutem tendentes, inde, confecto tandem vitæ huius curriculo ac stadio ad gloriæ sempiternæ urbem pertingamus: cuius nos ciues & possessores reddant Pater, Filius ac Paracletus Spiritus sanctus.

Amen.

